

BİR KIRIK SEGÂH*

KÂMİL ERDEM, 1945'te Erzurum'da doğdu, Erzurum Lisesi'ni bitirdi. Ankara Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin Edebiyat ve Rus Dili ve Edebiyatı bölümlerinde okudu.

80' sonrasında *Tan Seçki'sinde* ve *Morköpiük'te* öyküleri yayınlandı. İlk öykü kitabı *Şu Yağmur Bir Yağsa* (2016) okurlar ve eleştirmenler tarafından beğeniyle karşılandı. Datça'nın bir köyünde yaşamaktadır.

*SEL YAYINCILIK / ÖYKÜ

***SEL YAYINCILIK**

Piyerloti Cad. 11 / 3 Çemberlitaş - İstanbul
Tel. (0212) 516 96 85

<http://www.selyayincilik.com>

E-mail: halklailiskiler@selyayincilik.com

SATIŞ - DAĞITIM:

Çatalçeşme Sokak, No: 19, Giriş Kat

Cağaloğlu - İstanbul

E-mail: siparis@selyayincilik.com

Tel. (0212) 522 96 72 Faks: (0212) 516 97 26

***SEL YAYINCILIK: 906**

ISBN 978-975-570-917-8

BİR KIRIK SEGÂH

Kâmil Erdem

Öykü

© Kâmil Erdem, 2018

© Sel Yayıncılık, 2018

Genel Yayın Yönetmeni: İrfan Sancı

Editör: Bilge Sancı

Kapak tasarım ve teknik hazırlık: Gülay Tunç

Birinci Baskı: Şubat, 2018

Baskı ve Cilt: Yayıncılık Matbaası

Fatih Sanayi Sitesi, 12/197-203

Topkapı-İstanbul, 567 80 03

Sertifika No: 11931

Kâmil Erdem

Bir Kırık Segâh

Öykü

İÇİNDEKİLER

Menfez.....	7
Kapalı Hava.....	19
Seyahat.....	35
Akşam Yemeđi.....	41
Ahlat Altı.....	53
Pazar.....	69
Ara Kat.....	79
Plastik Sandalye.....	93
Pazartesi.....	105
Yük.....	121

Kapalı Hava

Gök tanrı, müphem bir biçimde kozmosta dolanıp duran ve pek bir şeye benzemeyen insana, kendine yoldaş olsun, canı sıkıldıkça bir soru sorsun, şöyle akli başında bir yanıt alsın diye biçim vermiş, sonra yeryüzüne salmış ama, o insanoğlunun arasından bencileyin cahil, vurdumduymaz, her şeye boş veren birilerinin çıkıp da sorularına lâlettayin, düşkün takımının ipe sapa gelmez, duvar kovuğuna konmaz sözleriyle pek sıradan yanıtlar verdiğini görünce, bu bulutsu sözlerin her yöne çekilebilir belirsiz anlamlarıyla karşı karşıya kalıp bir anlam da bulamayınca, pişman olmuş mudur bilinmez.

Pencereden sararmış bir güz geçiyordu çünkü. O delik deşik sözlerin ortasına yatmışım, badanası kirlenmiş yurt odasındaki ranzanın alt katına. Güzün serin havası biraz üşütmüştü sanki de, o yüzden uyanmış, karşıdaki kararmış taş duvarı inkâr etmek için gök tanrıyı, gülünçlüklü insanı düşünmüştüm hemen, ve açık pencereye rağmen ekşi kokuyu, eskimiş öğrenci kokusunu duymuştum, ve onu da inkâr etmek için her güz, hiç aksatmadan parklara, kaldırımlara, bahçelere düşen kızarmaya yüz tutmuş çınar yapraklarını, sertçe sarı dut yapraklarını, kararmış takır takır yenedünya yapraklarını düşünmek gerekir diyordum kendi kendime. Düşünmüyordum. Öyle, aklımdan gelip geçiveriyordu her şey, sokaktan geçen kamyonetlerin, otomobillerin hızında. Onların sesleri geliyordu, odanın duvarında bir zamanlar Led Zeppelin afişinin

asılı olduğu çiviye takılıyordu, okula giden öğrenci sesleri, rüzgârın karanlık bulutları iteleme sesleri açık pencere kandanâna sürünüp geçiyordu.

Demek ki sokağı açmışlardı, yerliyerindeydi insanların keyifleri, nizam-ı âlem gereği, dün aralarından birinin eksilmesinin kısa sürede unutulması gerekiyordu.

Dün aramızdan biri eksilmişti. Yine açık pencereden bakmıştım, yolun sağ yanını kazmışlardı, çıkan toprak düzenli bir tepe oluşturmuştu yol boyunca, sadece yayalar geçebiliyordu, bu topraktan tepede bir işçi oturmuştu, esmerdi, terlemişti ya da yağmurdandı, hafifçe avurtları çökmüş yüzünün bu uzaklıktan bile parladığı görülüyordu, başında çalıştığı firmanın adı yazılı solmuş kırmızı bir şapka vardı, sarı iş elbisesinin ceplerinde bir şeyler aranırken, bir yandan da esniyorken olmuştu patlama, esnemesi yarım mı kalmıştı, görememiştim ama, altındaki nemli topraklarla biraz havaya fırlayışını ve ters dönüp tepesi üstü çukura yuvarlanışını görmüştüm. Islak, çamurumsu taş-toprak çukuru doldurmuştu.

Şapkası başından düşmemişti, öyle, şapkalı yuvarlanması ve esnemesinin yarım kalması, durumunu hafifletmişti sanki, olağan bir hava eklemişti çukura yuvarlanmasına, hafifçe ölmüştü. Bağırtilar, koşuşturmalar olmuştu, pencereyi kapayıp ranzama geri dönmüş, uzanmıştım. Ardından yağmur şiddetlenmişti, çamurlu sular çukurları doldurmaya başlamıştı, adamı epey sonra çıkarabilmişlerdi. Kavuniçi bir muşambayla taşmışlardı, kalkıp yeniden bakmıştım, bu kez şapkası yoktu. Yüzü çamur içindeydi. Bir gazeteci gelmişti galiba, yerler kaygandı, makinesini yağmurluğunun arasından çıkarıp fotoğraf çekiyordu, gözlükleri sanırım görmesini engelliyordu, sendeler gibi yürüyordu, etrafına bakıp, muhtemelen “olay”ı

anlatacak birini arıyordu, herkes kahvehanenin tentesinin altına toplanmış çizmeli, yağmurluklu adamların taşındıkları kavnüçi muşambaya bakıyordu. En köşedeki masanın altında bikkın ve tedirgin bir kedi oturuyordu.

Pencereyi kapatıp, ranzama dönmüştüm.

Aramızdan biri eksilmişti.

Led Zeppelin afişinin yerine bir şey bulmalı diye düşündüm, yine paslı çivisine takılınca gözüm, o çivi, bir eksiklik biçiminde, ölümün boşluğu biçiminde duruyor orada. Taner asmış o afişi bir zamanlar, geçen yıl giderken de götürmüş. O gideli beri 50x70'lik daha beyaz bir boşluk duruyor orada. Taner'i hemşehrilerimiz biraz iteleyip kakalardı, uzun havaları arka planda tuttuğuna, kondu müziği yapanlara yüz vermediğine bakıp. O da *Good time, bad time*'ın sözlerini Türkçeye çevirir, İngiliz arka mahallesinden, sevgilisini bir haftada yitirenlerin sesi, kaderin sillesini yemişlerin sesi, biraz heyecanlı söyleyiş tarzları var ama siz ne anlarsınız diye savunurdu kendini.

Anlamazlardı.

Beni de anlamıyorlar zaten.

Kimseyi anlamamak üstüne inşa etmişlerdi hayatlarını çünkü, üstüne üstlük, herkesin kendilerini hem de hemencecik anlamalarını şart koşuyorlardı, yüksek sesle konuşarak, kuşları tanımadan, bulutların biçimden biçime girişine hiç bakmadan. Taner'in bir daha hiç dönmeyeceğini unutmaktan bir avuntu çıkarıyorlar, tavla şakırtılarından gamsız bir avuntu çıkarıyorlar. Avuntularını hemen her yere sakınmasızca taşıyorlar: dolaplarından eşofman altını aramaya, tavuklu pilav yemeye, televizyonlardan yayımlanan bildirimlere edilgen edilgen bakmaya.

Elvis saçlarını, uzun favorilerini, İspanyol paçalarını üstüne ekleyerek.

Taner'in yerine, ranzanın üst katına Fuat gelmişti. Acemi acemi, uzun uzun yatan bir Fuat. Olgunlaşmamışlık onu korkutmuyordu henüz, bir sevgilisi olduğunu öne sürüyordu, yani öyle bir duruş sergiliyordu. Ve sevgilisine kurnaz serzenişlerde bulunduğunu kısa kısa anlatıyordu, kendimin icat ettiği, hem hesaplı, hem havaî, hem mazlum bir tarzım var diyordu. Ud çalıyordu. Bazı akşamlar udunu çıkarır kılıfından "siyah ebrulerin duruben çatma" diye başlar, iki sokak ötedeki hapishanenin kulelerindeki ışıldakların, ne aradığını bilmeden tembel tembel arada bir havayı taramasını görmemek için pencereye arkasını dönerdi.

Taner'i anlatmıştım ona, kıvamlı, koyu bir arkadaşlığımızın olduğunu. Kalabalığın ortasında gözümüzü kırpmadan yürümüştük, orada farketmişim yanibaşımda yürüyenin Taner olduğunu ve erinçli, gün ışığı saydamlığında bir cesaretle oluşturmuştuk o kalabalığı ve yüreklendirmiştik kendimizi ve herkesi, sloganların arasında gülüşmüştük, Tuslog'u taşlamıştık, yüksek yapıların pencerelerinden bizi seyredenler arasında tek başına alkışlayan sarışın, alımlı kıza el sallamıştık. Polisler gelmeden daldığımız ara sokaktaki kahvede oturmuş, demli çaylar içmiş, vay be demiştik.

Sabahların alışıldık takırtıları, ayak sesleri, tuvaletlerin, duşların, lavaboların bulunduğu yerden şakalaşma, takılma sesleri geliyordu aralık kapıdan, koridorun mat, beyaz floresan ışığı sızıyordu. Fuat erken gitmiş yine. Kalkıp hazırlanmalı, havluyu omuza atıp duşa gitmeli, traş olmalı, ötekilerle benzerliğimi pekiştirmeliydim, kızgın, acemi bir su ya da akışkan bir şeyle, silahını sonradan gelip almak üzere yere gömmüş Vietnamlı'yla bir ilgimin olmadığını göstermeliydim herkese. Dün çukura yuvarlanmış avurdu çökmüşün divane hısımu olduğumu belli etmemeliydim.

Yıkandım, annemin iki yıl önce özenle bavuluma yerleştirdiği eprilmiş fanilamı, patiska donumu, pazen pijamamı giydim, tıraş makinesine yeni bir Nacet taktım, Hasan'ın işi bitinceye değin bekledim, ona buna laf attım, karşılık gördüm, gizli hi-yerarşiye uygun davrandım, tıraş olurken solgun yüzümü in-celemek için iyice aynaya yaklaştım, gözlüğüm olmadığı için yine de iyi göremedim, arkamda boğuşmaya yeltenenler bana çarpınca yüzümü kestim, feodal ergen erkek hoyratlığı gereği, kimse özür dilemedi, odaya dönüp pamuk buldum, kolonya döküp kesiğe bastırdım.

Bir bağ aramaya girişmiş şu insanoğlu ta o ilk yaratılışından bu yana diye düşündüm, yurttan kalanların kümeleşmelerine bakarak. Motivasyonları orta karar, diskoya gitmek isteyen/ giden, uzun saçlı ve favorili olanların, geceyi bilmeden gece yaşayanların, büyük kente gelmişliğin hıncını çıkaranların, karşımızdaki Kadir'in kahvesini küçümseyenlerin kümesi ile, geldiğimiz kentten, dar karanlığına mum yakılmış izbe kümbetlerin loş esrikliğinden vazgeçmekte güçlük çekenlerin, heybelerinde bir dağın yamacından dökülen, bir yere gitmek üzere yola çıkan ama sağda solda eğleşmekten de vazgeçme-den akan bir su gibi kırık dökük Zurnacı Ramiz, Lütfü Kale-li havaları taşıyanların, fakülteden arta kalan zamanlarında Kadir'in kahvesini mesken tutanların kümesi ki, birbirini fazla benimsemiyorlar.

Ortak özellikleri, haram bir bilgiyi dağarcıklarında tutmamak. Bir de araf kümesi var. Amorf bir küme. Ders çalışıyor. Hukuk, tıp, iktisat, tarih, mühendislik gibi. Felsefe yok. Kimi orada, kimi buradalar. Hayatın, ailenin, devletin öngördüğü sürük-leniş içre. Bir mevki, makam, kürsü ve mülk sahibi adayları. Üç beş تنها arkadaş da yok değil. Biri yurdun üst katında, en uç odasına kalan Aziz meselâ. Hukuktaymış, fakülteye de-

vam mecburiyeti yokmuş, bir bakanlıkta memur olduğu rivayeti dolaşiyor, belki yurttaki kalanları fişlemek gibi bir görevi de var, beyaz takke olur başında bazen, elinde uzun bir tesbih. Ranzasının arka duvarına astığı yün halı, epeyce konuşuldu. Alt katın uç odasındaki “ağa çocuğu” Yasin’dense, biz sıradan öğrenciler çekinirdik, birkaç “vukuatı” olduğu biliniyordu. Çankırı Caddesi’ndeki pavyonların müdavimi olduğu da.

Bense, herkese yakınım, herkesten uzağım.

Siyah fitilli kadife pantolonumu, Taner’in giderken bana bıraktığı oduncu gömleğini giydim. Götürmüş olsaydı belki o adı sanı belirsiz sahrada, sırtında olacaktı, kan bulaşmış olacaktı, kuzgunların dönendiği sıcak göğün altında kırmızısı koyulaşmış, kararmış olacaktı. Pencereye gidip, bir şey görmeden dışarıya baktım biraz. Sonra postallarımı bağladım, siyahı solmuş trençkotumu giyip aşağıya, kara düzen yaşayan kara budunun arasına katılmaya, karışmaya indim. Hava kapalı olsa da, gökyüzü sıkıntı halinde kara budunun üstüne yığılsa da, sabahın sabah haline indim.

Köşedeki bakkal Mustafa’ya gittim, bulgur çuvalından kesekâğıdına bulgur dolduruyordu muhacirler sokağında oturan Vesile Teyze’ye, selam verdim ve Vesile Teyze, siz bulguru bilir miydiniz dedim. Bilmez idik, öğrendik dedi, tarafsız, Mustafa’nın tartısını gözleyerek. O arada gazyağı geldi diye hatırlattı Mustafa. Gazyağı yerine kibrit istedi, yazarsın bunları dedi ve gitti. Kalın defter çıktı, Vesile Teyze’nin sayfası kolayca bulundu, uzun listenin altına eklendi yarım kilo bulgur ve bir kutu kibrit. Sonra Mustafa sormadan yarım ekmeğin arasına tenekeden kestiği peyniri koyup gazeteye sararak verdi. Parasını verince sorar gibi baktı ama ısrarlı bir bakış olmadı bu, hemen çekmeceye atıp üstünü uzattı. Kolay gelsin deyip çıktım.